

Raport z realizacji

„Programu Ochrony Środowiska Gminy Gródek na lata 2011 -2014” za okres 2013-2014

Sporządziła:

Inspektor do spraw ochrony środowiska i promocji Gminy - Agnieszka Klebus

Gródek, luty 2015

Spis treści

1.Wprowadzenie.....	3
1.1.Podstawa prawna Raportu z realizacji <i>Programu Ochrony Środowiska Gminy Gródek na lata 2011-2014</i>	3
1.2.Cel sporządzenia Raportu.....	3
1.3.Zakres Raportu.....	3
1.4.Sposób zbierania informacji oraz ich źródła.....	4
2.Ustalenia Programu	5
2.1.Priorytety i działania ekologiczne	5
2.2.Stan i ocena wykonania zadań wynikających z harmonogramu realizacji Programu przedstawiony w opraciu o ocenę uzyskanych efektów ekologicznych	9
3.Podsumowanie efektów ekologicznych uzyskanych w gminie w zakresie ochrony środowiska w latach 2011-2014	13
4.Wydatki i źródła finansowania zaplanowanych przedsięwzięć w latach 2011-2014	17
5.Podsumowanie.....	18

1. Wprowadzenie

1.1. Podstawa prawna Raportu z realizacji „Programu Ochrony Środowiska Gminy Gródek na lata 2011-2014”

Program Ochrony Środowiska Gminy Gródek na lata 2011-2014 (zwany dalej Programem) został uchwalony przez Radę Gminy Gródek w 28 października 2011 r. (uchwała Nr XIII/95/11). Program jest podstawą działań Gminy Gródek w zakresie polityki ekologicznej. Obowiązek wykonania Programu wynika z art. 17 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2013 r. poz. 1232, z późn. zm.), zwanej dalej ustawą. Podstawę oceny efektywności wdrażania Programu stanowi wynik prowadzonego monitoringu. Zgodnie z art. 18 ust. 2 ustawy organ wykonawczy gminy jest zobowiązany sporządzać co dwa lata raport z wykonania założeń zawartych w przedmiotowym dokumencie, który następnie przedstawia Radzie Gminy. Wzorcem monitoringu przedmiotowego Programu są wskaźniki oceny realizacji planowanych zadań.

1.2. Cel sporządzenia Raportu

Ochrona środowiska naturalnego jest obowiązkiem władz publicznych i obywateli. Władze administracyjne powinny zapewnić poprzez politykę zrównoważonego rozwoju dostęp do nieuszczerplonych zasobów współczesnemu i przyszłemu pokoleniu. Ustawa stanowi, że działania z zakresu ochrony środowiska w regionie muszą być podejmowane m.in. na podstawie aktualnego programu ochrony środowiska.

Raport z realizacji Programu został sporządzony w celu realizacji zobowiązań nałożonych na organ wykonawczy przez obowiązujące w Polsce prawo w zakresie ochrony środowiska. Raport określa stopień realizacji obowiązującego Programu. Raport jest narzędziem monitoringu umożliwiającym ocenę stopnia realizacji zamierzeń programowych – stopnia realizacji zadań i uzyskanych efektów ekologicznych.

1.3. Zakres Raportu

Raport z realizacji Programu obejmuje okres od 01.01.2013 r. do 31.12.2014 r.

W opracowaniu ujęto stan realizacji zadań z zakresu ochrony środowiska, przewidzianych w Programie na lata 2011-2014.

Wśród monitorowanych działań wymienić należy zadania z zakresu:

- ✓ ochrony zasobów i poprawy jakości wód powierzchniowych i podziemnych,

- ✓ poprawy jakości powietrza atmosferycznego poprzez ograniczenie emisji zanieczyszczeń,
- ✓ zapobiegania uciążliwości związanych z hałasem i wibracjami oraz promieniowaniem elektromagnetycznym,
- ✓ ochrony powierzchni ziemi,
- ✓ korzystania z zasobów naturalnych,
- ✓ zapobiegania poważnym awariom i zagrożeniom naturalnym oraz eliminacji i minimalizacji ewentualnych skutków w razie ich wystąpienia,
- ✓ ochrony dziedzictwa przyrodniczego,
- ✓ rozwoju form turystyki i rolnictwa zgodnych z walorami środowiska,
- ✓ uregulowania działań w zakresie gospodarki odpadami,
- ✓ podniesieniu świadomości ekologicznej społeczeństwa, kształtowaniu postaw proekologicznych mieszkańców oraz poczucia odpowiedzialności za stan środowiska.

W Raporcie dokonano oceny stanu realizacji zadań gminy, służących ochronie środowiska, ujętych w Programie. Analizie poddano również sposób finansowania zrealizowanych zadań. Przy ocenie realizacji zadań uwzględnione zostały wytyczne dotyczące procesu monitorowania projektowanych przedsięwzięć, a szczególnie wskaźniki monitoringu ujęte w Programie.

1.4. Sposób zbierania informacji oraz ich źródła

Na potrzeby opracowania Raportu wykorzystano informacje będące w posiadaniu Urzędu Gminy Gródek oraz dane z Głównego Urzędu Statystycznego.

2. Ustalenia Programu

2.1. Priorytety i działania ekologiczne

Nadrzędnym przyjętym celem strategicznym wspomagającym zrównoważony rozwój na obszarze Gminy Gródek jest:

Zrównoważony rozwój Gminy Gródek przy zachowaniu i promocji środowiska naturalnego oraz poprawy warunków życia mieszkańców.

Na podstawie opracowanej diagnozy i analizy dokumentów wyższego rzędu zarówno na szczeblu europejskim i krajowym, a szczególnie priorytetów zawartych w powiatowym i wojewódzkim programie ochrony środowiska zaproponowano cztery cele strategiczne. Obejmują one najważniejsze obszary problemowe (społeczeństwo, gospodarka i ochrona środowiska), które mają wpływ na rozwój i przyszły kształt gminy. Realizacji celu nadrzędnego mają sprzyjać zdefiniowane poniżej cele strategiczne (długookresowe) do roku 2014 przez cele krótkoterminowe.

Poszczególne cele krótkoterminowe pogrupowano w ramach czterech następujących priorytetów:

Cel długoterminowy nr 1: Rozwój infrastruktury ochrony środowiska

realizowany przez **cele krótkoterminowe**:

1. Ochrona zasobów i poprawa jakości wód powierzchniowych i podziemnych

- modernizacja oczyszczalni ścieków,
- rozbudowa sieci kanalizacyjnej (w tym kanalizacji deszczowej) na terenie gminy,
- propagowanie budowy przydomowych oczyszczalni ścieków, gdzie jest to ekonomicznie lub technicznie uzasadnione,
- kontrola przestrzegania wymogów stref ochrony wód podziemnych,
- poprawa gospodarki wodno – ściekowej gminy,
- ochrona ekosystemów wodnych.

2. Poprawa jakości powietrza atmosferycznego poprzez ograniczenie emisji zanieczyszczeń

- modernizacja lokalnych kotłowni w kierunku eliminacji węgla jako paliwa (biomasa),
- działania zmierzające do wykorzystania technologii przyjaznych środowisku (odnawialnych źródeł energii),
- termomodernizacja budynków,
- ograniczenie zanieczyszczeń pochodzących z komunikacji.

3. Zapobieganie uciążliwościom związanym z hałasem i wibracjami oraz promieniowaniem elektromagnetycznym

- budowa ekranów akustycznych oraz tworzenie pasów zwartej zieleni izolacyjnej wzdłuż dróg o dużym natężeniu ruchu,

- stymulowanie zakładów przemysłowych do ograniczenia ich uciążliwości hałasowej,
- lokalizacja zakładów uciążliwych ze względu na poziom hałasu poza terenami zabudowanymi i przyrodniczo cennymi,
- zapewnienie właściwego poziomu ochrony ludności i środowiska przed ujemnymi skutkami promieniowania elektromagnetycznego.

4. Ochrona powierzchni ziemi

- właściwe użytkowanie rolnicze gleb (w tym odpowiednie nawożenie),
- rekultywacja gruntów zdegradowanych,
- ochrona gleb przed degradacją,
- ograniczenie przeznaczania gleb o wysokiej klasie bonitacyjnej na cele nierolne i nieleśne.

Cel długoterminowy nr 2: Ochrona ekologiczna regionu gminy

realizowany przez **cele krótkoterminowe**:

5. Racjonalne korzystanie z zasobów naturalnych

- racjonalne zużycie wód, materiałów i energii,
- ograniczenie zużycia wody w przemyśle,
- popieranie stosowania instalacji wysokosprawnych,
- wspieranie zastosowania zamkniętych obiegów wody (szczególnie w przemyśle).

6. Zapobieganie poważnym awariom i zagrożeniom naturalnym oraz eliminacja i minimalizacja ewentualnych skutków w razie ich wystąpienia

- spełnienie wymogów regionalnego systemu wczesnego ostrzegania i wspieranie służb ratownictwa,
- eliminowanie źródeł i ograniczanie ryzyka wystąpienia poważnych awarii,
- sprawne usuwanie skutków zaistniałych awarii.

7. Ochrona dziedzictwa przyrodniczego

- dążenie do harmonii zabudowy z krajobrazem,
- niedopuszczanie do trwałych zmian rzeźby terenu na dużych powierzchniach,
- zapobieganie tworzeniu się barier ekologicznych oraz likwidacji już istniejących,
- stosowanie instrumentów prawno – ekonomicznych w zasięgu samorządu gminy (kar, kontroli) oraz ich egzekwowanie,

- zagospodarowanie przestrzenne z uwzględnieniem przede wszystkim wymogów ochrony środowiska,
- systematyczna aktualizacja strategicznych dla gminy dokumentów pod kątem wymogów ochrony środowiska, przyrody oraz ochrony krajobrazu.

8. Rozwój form turystyki i rolnictwa zgodnych z walorami środowiska

- wspieranie rolnictwa integrowanego i ekologicznego,
- wspieranie turystyki przyrodniczej, eko- turystyki i agroturystyki,
- dostosowanie presji turystycznej do odporności turystycznej terenu,
- na obszarach cennych przyrodniczo dopuszczenie ruchu turystycznego tylko po wyznaczonych szlakach i w obecności przewodnika,
- odpowiednie oznakowanie szlaków turystycznych, wraz z informacją o regulaminie i obowiązujących przepisach oraz kar za ich złamanie,
- odpowiedzialność organizatorów imprez masowych prowadzonych na wolnym powietrzu.

Cel długoterminowy nr 3: Racjonalna gospodarka odpadami przyjazna środowisku

realizowany przez cele krótkoterminowe:

9. Uregulowanie działań w zakresie gospodarki odpadami

- kompleksowa gospodarka odpadami,
- rozszerzenie systemu segregacji odpadów,
- likwidacja dzikich wysypisk,
- edukacja ekologiczna z zakresu gospodarki odpadami,
- ograniczenie powstawania odpadów we wszystkich dziedzinach gospodarczych.

Cel długoterminowy nr 4: Budowa świadomości ekologicznej mieszkańców

realizowany przez cele krótkoterminowe:

10. Podniesienie świadomości ekologicznej społeczeństwa, kształtowanie postaw proekologicznych mieszkańców oraz poczucia odpowiedzialności za stan środowiska

- zwiększenie świadomości ekologicznej mieszkańców gminy,
- propagowanie ekologicznego stylu produkcji i konsumpcji,
- mobilizowanie lokalnej społeczności do podejmowania działań proekologicznych,
- zapewnienie dostępu do informacji o stanie środowiska naturalnego.

2.2 Stan wykonania zadań wynikających z harmonogramu realizacji Programu przedstawiony w oparciu o ocenę uzyskanych efektów ekologicznych

W Programie wyszczególniono 16 różnych wskaźników umożliwiających ocenę stopnia realizacji zamierzeń programowych przedstawionych w rozdziale 2.1. Poniżej przedstawiono wskaźniki monitoringu wraz ze stopniem realizacji Programu (zmierzony osiągnięty wskaźnik).

Tabela 1. Wskaźniki stopnia realizacji gminnego programu ochrony środowiska na lata 2011-2014

L.p.	Wskaźnik monitoringu	Jednostka wskaźnika monitoringu	Osiągnięty wskaźnik
Rozwój infrastruktury ochrony środowiska			
1	Wzrost długości czynnej sieci kanalizacyjnej	km	0,565
2	Wzrost długości czynnej sieci wodociągowej	km	0,774
3	Ilość nowopowstałych przydomowych oczyszczalni ścieków	szt.	39
4	Liczba zmodernizowanych kotłowni w kierunku wykorzystania odnawialnych źródeł energii	szt.	0
5	Długość zmodernizowanych dróg	km	6,105
6	Ilość nowopowstałych źródeł pól elektromagnetycznych (np. masztów, przekładników)	szt.	0
7	Długość wybudowanych ekranów akustycznych	m	0
8	Powierzchnia zrekultywowanych gruntów	ha	0,71
Ochrona ekologiczna regionu gminy			
9	Ilość zakładów nowopowstałych/zmodernizowanych wykorzystujących możliwą najlepszą technologię	szt.	2
10	Ilość poważnych awarii zagrażających środowisku przyrodniczemu	szt.	0
11	Ilość zaktualizowanych strategicznych dla gminy dokumentów zgodnie z obowiązującymi przepisami	szt.	3
12	Ilość decyzji wydanych zgodnie z przyjętą polityką ochrony środowiska	szt.	22
13	Oznakowanie szlaków turystycznych	szt.	6
Racjonalna gospodarka odpadami przyjazna środowisku*			
Budowa świadomości ekologicznej mieszkańców			
14	Ilość przeprowadzonych działań ekologicznych	szt.	6
15	% wzrost świadomości ekologicznej dzieci, młodzieży i dorosłych (% gospodarstw domowych prowadzących selektywną zbiórkę odpadów)	%	98,62

16	Nakłady poniesione na edukację ekologiczną	PLN	27 982,05
----	--	-----	-----------

* - wskaźniki zostały opisane w gminnym planie gospodarki odpadami. Zgodnie z obowiązującymi przepisami zniesiono obowiązek tworzenia w/w dokumentu przez gminy oraz obowiązek tworzenia sprawozdań z realizacji planu. Stan realizacji zadań z zakresu gospodarki opadami został omówiony w rozdziale 3.

Ad. 1 i 2

W 2012 r. w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013 Działanie 321 Podstawowe usługi dla gospodarki i ludności wiejskiej w miejscowości Gródek wybudowano 516 m sieci wodociągowej oraz 500 m sieci kanalizacji sanitarnej.

W 2014 r. rozbudowano wodociąg w miejscowości Załuki o 254 m oraz rozbudowano sieć kanalizacyjną w miejscowości Zarzeczany o 65 m.

Ad. 3

W 2011 r. w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013 Działanie 321 Podstawowe usługi dla gospodarki i ludności wiejskiej na terenie Gminy Gródek wybudowano 38 sztuk naturalnych przydomowych oczyszczalni ścieków oraz 1 lokalną naturalną oczyszczalnię ścieków na terenie Gminy Gródek.

Ad. 4

W latach 2011-2014 nie przeprowadzono modernizacji kotłowni w kierunku wykorzystania odnawialnych źródeł energii. Przebudowa kotłowni C.O. wraz z sieciami przesyłowymi planowana jest na rok 2017.

Ad. 5

W 2011 r. dokonano przebudowy drogi gminnej w miejscowości Zarzeczany w ramach Narodowego Programu Przebudowy Dróg Lokalnych 2008 – 2011 o długości 938 m.

W 2012 r. w ramach Narodowego Programu Przebudowy Dróg Lokalnych Etap II Bezpieczeństwo - Dostępność - Rozwój dokonano przebudowy odcinków ulic w Gródku: ul. Rzemieśniczej w ciągu drogi gminnej Nr 105065B (o długości 1102 m) i ul. Białostockiej w ciągu drogi powiatowej Nr 1448B (o długości 1036 m).

W 2014 r. w ramach zadania pn.: *”Rozwój spójnej, funkcjonalnej i efektywnej sieci dróg gminnych w Gminie Gródek poprzez poprawę połączeń dróg gminnych: Nr 105020B, Nr 105036B, Nr 105024B i powiatowej Nr 1448 B z drogą krajową Nr 65”* przebudowano ulice: Szkolną (1,319 m), Wschodnią i część ul. Północnej (0,28 km), Chodkiewiczów i część ul. Białostockiej (1,436 km) i zbudowano 995,60 m kanalizacji deszczowej.

Ad. 6.

W latach 2011-2014 nie odnotowano budowy nowopowstałych źródeł pól elektromagnetycznych (np. masztów, przekaźników).

Ad. 7

W latach 2011-2014 nie wybudowano ekranów akustycznych na terenie Gminy Gródek, z uwagi na fakt iż, nie wystąpiły sytuacje wymagające ustawienia ekranów akustycznych wzdłuż odcinków dróg w pobliżu terenów narażonych na nadmierny hałas komunikacyjny.

Ad. 8

W latach 2010-2012 zamknięto i zrekultywowano gminne składowisko odpadów komunalnych w Gródku. W wyniku realizacji projektu dofinansowanego w ramach Regionalnego Projektu Operacyjnego Województwa Podlaskiego na lata 2007-2013, Oś Priorytetowa V. Rozwój infrastruktury ochrony środowiska, Działanie 5.2. Rozwój lokalnej infrastruktury ochrony środowiska zlikwidowane zostało 1 składowisko odpadów komunalnych oraz zrekultywowany teren o powierzchni 0,71 ha;

Ad. 9

W latach 2011-2014 na terenie gminy Gródek powstały 2 zakłady zajmujące się produkcją pelletu i brykietu z produktów roślinnych (słoma i siano, trociny, zrębki drzewne).

Ad. 10

W latach 2011 – 2014 na terenie gminy nie odnotowano poważnych awarii zagrażających środowisku przyrodniczemu.

Ad. 11

W 2011 r. zostały zaktualizowane 2 dokumenty: Program Ochrony Środowiska Gminy Gródek na lata 2011-2014 wraz z Prognozą oddziaływania na środowisko Programu Ochrony Środowiska Gminy Gródek na lata 2011-2014 i Plan Gospodarki Odpadami Gminy Gródek na lata 2011-2014 wraz z Prognozą oddziaływania na środowisko Planu Gospodarki Odpadami Gminy Gródek na lata 2011-2014. W ramach aktualizacji w/w dokumentów została przeprowadzona strategiczna ocena oddziaływania na środowisko.

W 2014 r. zaktualizowano Program Ochrony Środowiska Gminy Gródek na lata 2015-2018. Po uzyskaniu opinii Podlaskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Białymstoku i Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Białymstoku dla dokumentu odstąpiono od przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko.

Ad. 12

W latach 2011-2014 po uzyskaniu niezbędnych przepisami prawa uzgodnień z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska w Białymstoku i Państwowym Powiatowym Inspektorem Sanitarnym w Białymstoku zostały wydane 22 decyzje o środowiskowych uwarunkowaniach na realizację inwestycji mogących oddziaływać na środowisko położonych na terenie Gminy Gródek.

Ad. 13

W 2011 r. odnowiono oznakowanie turystycznych szlaków rowerowych „Kresowe Wędrówki” (10 km) oraz „Białystok - Królowy Most - Supraśl” (16 km) i szlaku pieszego „Waliły – Stacja - Górzany (15 km), w 2012 r. odnowiono oznakowanie dwóch szlaków turystycznych pieszego „Skrajem Puszczy Knyszyńskiej” (33 km) oraz konnego „Kresowe wędrówki” (20 km), a w 2014 r. odnowiono odcinek szlaku rowerowego „Przez Gminę Gródek” (20 km).

Ad. 14

Na terenie Gminy Gródek zostało przeprowadzonych 6 działań ekologicznych:

1. Zbiórka odpadów komunalnych selektywnie zebranych, w tym zbiórka leków przeterminowanych i zużytych baterii,
2. Cykl spotkań informacyjnych w poszczególnych miejscowościach w gminie Gródek: Gródek, Kołodno, Mieleszki, Podozierany, Słuczanka, Waliły-Stacja, Załuki, Zarzeczany, Zubry o zmianie ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach,
3. Akcja Sprzątanie Świata skierowana do młodzieży z Zespołu Szkół w Gródku,
4. Sadzenie Lasu Pamięci Powstania Styczniowego przez pracowników Urzędu Gminy Gródek i przedstawicieli Rady Gminy Gródek,
5. Spotkanie informacyjne w sprawie biogazowni rolniczych w Gminnym Centrum Kultury w Gródku,
6. Akcja sadzenia 70 drzew gatunków rodzimych (klony, lipy i jarzębiny) w pasie drogi powiatowej Nr 1448 B na ul. Chodkiewiczów w Gródku oraz wokół zalewu w Zarzeczanych oraz szkolenie na temat właściwego zarządzania zadrzewieniami.

Ad. 15

W związku z wejściem w życie nowego systemu gospodarki odpadami w gminie Gródek w latach 2013 -2014 nastąpił wzrost świadomości ekologicznej wśród mieszkańców gminy Gródek – od 98,62% gospodarstw domowych odbierane są odpady zbierane w sposób selektywny.

Ad. 16

Nakłady poniesione na edukację ekologiczną wiążą się z kosztami poniesionymi na:

1. selektywną zbiórkę odpadów (zakup worków, transport odpadów, pracę pracownika przy selektywnej zbiórce),
2. zakup ulotek informacyjnych,
3. zakup pojemników do selektywnej zbiórki odpadów w Urzędzie Gminy Gródek.

Zgodnie z harmonogramem realizacji Programu całkowicie zrealizowano 5 z 8 inwestycji planowanych na okres 2011-2014 na terenie Gminy Gródek tj.

1. Budowę 38 sztuk przydomowych oczyszczalni ścieków i 1 lokalnej oczyszczalni w miejscowości Zubry,
2. Remont elewacji i termomodernizację budynku Niepublicznej Szkoły Podstawowej w Załukach,
3. Przebudowę drogi gminnej we wsi Zarzeczany,
4. Zamknięcie i rekultywację gminnego składowiska odpadów komunalnych w Gródku,
5. Zakup i konserwację pojemników do selektywnej zbiórki odpadów, które zostały zakupione w ramach wyposażenia Punktu Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych w Gródku.

Częściowo zrealizowano wskaźniki zaplanowane do osiągnięcia w latach 2011-2014 dotyczące:

1. Budowy sieci kanalizacyjnej i wodociągowej, tj. zbudowano sieć kanalizacyjną i wodociągową w Gródku (pomiędzy ul. Szkolną i Białostocką), natomiast nie zbudowano sieci kanalizacyjnej w Waliłach - Stacji (ul. Spacerowa, Podleśna, Kwiatowa, Zaulek) z uwagi na nieuregulowany stan prawny gruntów. Obecnie przygotowywana jest dokumentacja niezbędna do realizacji zadania w roku 2016.
2. Usuwania wyrobów zawierających azbest z terenu gminy Gródek (realizację zadania zaplanowano także na kolejne lata).

W zakresie modernizacji części węzła ciepłowniczego w Gródku przygotowana jest dokumentacja niezbędna do jego realizacji w roku 2017.

3. Podsumowanie efektów ekologicznych uzyskanych w gminie w zakresie ochrony środowiska w latach 2013-2014

Efekty ekologiczne uzyskane w Gminie Gródek w okresie objętym sprawozdaniem tj. w latach 2013-2014 w zakresie:

- ochrony wód:

- w 2014 r. w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013 Działanie 3.2.1. Podstawowe usługi dla ludności wiejskiej zrealizowano I etap modernizacji oczyszczalni ścieków w Gródku (budowa reaktora SBR, budowa budynku mechanicznego oczyszczania ścieków),
- długość sieci kanalizacyjnej (sanitarnej) 25,695 km - wzrost o 65 m w stosunku do roku 2012,
- liczba przyłączy kanalizacyjnych 721 sztuk - wzrost o 30 sztuk w stosunku do roku 2012,
- długość czynnej sieci wodociągowej 48,114 km - wzrost o 254 m w stosunku do roku 2012,
- liczba przyłączy wodociągowych 1170 sztuk - wzrost o 31 sztuk w stosunku do roku 2012,
- w 2014 r. w ramach zadania pn.: *”Rozwój spójnej, funkcjonalnej i efektywnej sieci dróg gminnych w Gminie Gródek poprzez poprawę połączeń dróg gminnych: Nr 105020B, Nr 105036B, Nr 105024B i powiatowej Nr 1448 B z drogą krajową Nr 65”* zbudowano 995,60 m kanalizacji deszczowej w ul. Chodkiewiczów w Gródku,
- w 2013 i 2014 r. dwukrotnie w trakcie trwania sezonu kąpielowego przeprowadzono badania wody z miejsca wykorzystywanego do kąpieli na zbiorniku rekreacyjno-retencyjnym w Zarzeczanach w zakresie występowania *Enterokoki i Escherichia coli* oraz dokonywano bieżącej oceny jakości wody pod kątem zakwitów sinic, rozmnażania się makroalg i obecności w wodzie zanieczyszczeń,
- corocznie monitorowano parametry na zamkniętym składowisku odpadów komunalnych w Gródku tj. badano skład wód podziemnych, powierzchniowych i odciekowych, skład biogazu i przebieg osiadania powierzchni składowiska.

- ochrony ziemi:

- w 2013 i 2014 r. w ramach dotacji z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Białymstoku i Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej usunięto odpowiednio 91,31 ton (w 2013 r.) i 75,67 ton (w 2014 r.) odpadów azbestowo - cementowych; z możliwości bezpłatnej utylizacji azbestu w ramach projektu pn. „*Usuwanie wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Gródek*” skorzystało 104 właścicieli posesji w Gminie Gródek,
- w 2014 r. w ramach dotacji z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Białymstoku zakupiono sześć toalet przenośnych w związku z zabezpieczeniem środowiska naturalnego przed niekontrolowanym odprowadzaniem płynnych odpadów komunalnych do ziemi i do wód przez turystów odwiedzających gminę Gródek i osoby przekraczające przejście graniczne w Bobrownikach,
- w 2013 i 2014 r. przeprowadzono 6 postępowań związanych z nielegalnym składowaniem odpadów na działkach w gminie Gródek.

W ramach postępowań, zgodnie z przepisami ustawy o odpadach, usunięto:

- folie, kartony, opakowania z działki o nr ewid. 203, obręb Pieszczaniki, gmina Gródek. Działka została oczyszczona, a teren działki został oznakowany tabliczkami „Teren prywatny. Wstęp wzbroniony”,
 - odpady betonu oraz gruz betonowy z rozbiórek i remontów, gruz ceglany, tworzywa sztuczne zalegające w pobliżu miejscowości Waliły-Dwór na działce o nr ewid. 680/13, obręb Waliły, gmina Gródek,
 - odzież, tekstylia, opakowania z tworzyw sztucznych zalegające na działce o nr ewid. 202/1, obręb Bielewicze, gmina Gródek,
 - „elektrośmieci” z części działki o nr ewid. gruntów 318, obręb Gródek,
 - odpady pochodzące z pożaru (opalone belki, blachy, meble) z działki o nr ewid. gruntów 209, obręb Bielewicze),
 - odpady betonu oraz gruz betonowy z rozbiórek i remontów magazynowane na działce o nr ewid. działce nr 2159, obręb Gródek, gmina Gródek. Teren działki został uprzątnięty i wyrównany,
- kontrolowano obszary chronione i stosowano doraźne środki utrzymujące je we właściwym stanie (np. poprzez uprzątnięcie poboczy dróg, ustawienie

i serwisowanie kabin sanitarnych w miejscach narażonych na niekontrolowane odprowadzenie nieczystości płynnych do ziemi, przekazywanie do utylizacji zwłok zwierząt w celu eliminacji skażenia gleby i wód produktami rozkładu).

- ochrony powietrza i ochrony środowiska akustycznego:

- w 2014 r. w ramach zadania pn.: *”Rozwój spójnej, funkcjonalnej i efektywnej sieci dróg gminnych w Gminie Gródek poprzez poprawę połączeń dróg gminnych: Nr 105020B, Nr 105036B, Nr 105024B i powiatowej Nr 1448 B z drogą krajową Nr 65”* przebudowano ulice: Szkolną (1,319 m), Wschodnią i część ul. Północnej (0,28 km), Chodkiewiczów i część ul. Białostockiej (1,436 km), co przyczyniło się do poprawy stanu środowiska poprzez obniżenie poziomu hałasu oraz zmniejszenie ilości wprowadzanych zanieczyszczeń gazowych do atmosfery,
- w 2013 r. i 2014 r. na podstawie ustawy Prawo Ochrony Środowiska występowano do Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Białymstoku z wnioskiem o przeprowadzenie pomiarów emisji hałasu na nieruchomościach w Straszewie i w Walilach –Stacji, na których prowadzona była działalność, w celu stwierdzenia czy działalność negatywnie oddziaływała na środowisko oraz życie i zdrowie ludzi.

- ochrony przyrody

- w 2013 r. zakończono realizację projektu pn. *„Zagospodarowanie terenów zielonych - parku w Gródku”* w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013 Działanie 413 *„Wdrażanie lokalnych strategii rozwoju”* w zakresie operacji odpowiadających warunkom przyznania pomocy w ramach działania *„Odnowa i rozwój wsi”*. W ramach projektu nasadzono drzewa i krzewy ozdobne tj. berberys, cis pośredni, świerk biały, krzewuszkę, klon pensylwański,
- w 2013 r. przeprowadzono zabiegi pielęgnacyjne na drzewach stanowiących pomniki przyrody o nr 139 (dąb szypułkowy w miejscowości Glejsk) i 215 (jesion wyniosły w Zubrach),
- w 2014 r. w ramach umowy współpracy zawartej pomiędzy Stowarzyszeniem Agencją Ekorozwoju Zielone Płuca Polski a Gminą Gródek posadzono 70 drzew gatunków rodzimych (klony, lipy i jarzębiny) w pasie drogi powiatowej Nr 1448 B

na ul. Chodkiewiczów w Gródku oraz wokół zalewu w Zarzeczanach i przeprowadzono szkolenie na temat właściwego zarządzania zadrzewieniami.

W akcji sadzenia drzew uczestniczyli uczniowie Zespołu Szkół w Gródku,

- utrzymywano w dobrym stanie istniejącą już zielen, poprzez przycinanie martwych konarów, ciecia sanitarne, karczowanie, grabienie liści czy koszenie trawy.

- edukacji ekologicznej

- w latach 2013-2014 Urząd Gminy Gródek kontynuował organizację konkursów „Estetyczna Posesja - Ogródki” oraz „Estetyczna Wieś Gminy Gródek”, propagujących estetykę, porządek i właściwe utrzymanie zieleni;
- na stronie internetowej gminy Gródek zamieszczano informacje o nowym systemie gospodarki odpadami m. in o selektywnym sposobie zbierania odpadów komunalnych oraz informowano mieszkańców o akcjach pro-środowiskowych odbywających się na terenie gminy np. jak zbiórka niepotrzebnych i przeterminowanych leków w aptece CEFARM Białystok S.A. w Gródku;
- w ramach propagowania selektywnej zbiórki odpadów komunalnych w 2013 r. na terenie Gródka ustawiono kontenery do selektywnej zbiórki odpadów komunalnych tj. szkło, papier i tektura, butelki typu PET, a w 2014 r. w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich Działanie 3.2.1. Podstawowe usługi dla ludności wiejskiej wyposażono Punkt Selektywnej Zbierania Odpadów Komunalnych w Gródku. W ramach zadania zakupiono prasę do odpadów, wagę najazdowa nierdzewną, ręczny wózek paletowy, 8 pojemników na odpady do segregacji, pojemnik na zużyte baterie i pojemnik na leki przeterminowane,
- w 2013 r. na terenie gminy Gródek odbył się cykl spotkań informacyjnych w poszczególnych miejscowościach w gminie Gródek: Gródek, Kołodno, Mieleszki, Podozierany, Słuczanka, Waliły-Stacja, Załuki, Zarzeczano, Zubry o zmianie ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach,
- w 2013 r. odbyła się Akcja Sprzątanie Świata skierowana do młodzieży z Zespołu Szkół w Gródku, sadzenie Lasu Pamięci Powstania Styczniowego przez pracowników Urzędu Gminy Gródek i przedstawicieli Rady Gminy Gródek oraz miało miejsce spotkanie informacyjne w sprawie biogazowni rolniczych w Gminnym Centrum Kultury w Gródku.

4. Wydatki i źródła finansowania zaplanowanych przedsięwzięć w okresie 2013-2014 r.

Zadania z zakresu ochrony środowiska w latach 2013-2014 były finansowane z następujących źródeł: Program Rozwoju Obszarów Wiejskich, Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Białymstoku, Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, środki z budżetu państwa, środki Powiatu Białostockiego, środki własne.

Rzeczywiste koszty realizacji Programu w okresie 2013 - 2014 wyniosły **5 963 838,19 zł.**

Tabela 2. Zestawienie kosztów poniesionych na zadania służące ochronie środowiska w latach 2013- 2014.

Lp.	Zadanie	Źródło dofinansowania	Wartość dofinansowania (zł)	Środki własne (zł)	Całkowita wartość zadania (zł)
1	Modernizacja oczyszczalni ścieków w Gródku, Etap I (budowa reaktora SBR, budowa budynku mechanicznego oczyszczania ścieków)	Program Rozwoju Obszarów Wiejskich Działanie 3.2.1. Podstawowe usługi dla ludności wiejskiej	1 247 202,00	693 107,01	1 940 309,01
2	Rozbudowa wodociągu w Załukach	-	-	40 590,00	40 590,00
3	Rozbudowa sieci kanalizacyjnej w Zarzeczanach	-	-	29 210,02	29 210,02
4	Przebudowa odcinków ulic w Gródku: ul. Szkolnej, ul. Wschodniej i części ul. Północnej, i ul. Chodkiewiczów i część ul. Białostockiej wraz z budową kanalizacji deszczowej	Budżet państwa Środki Powiatu Białostockiego	1 798 173,40 823 931,53	1 044 529,80	3 666 634,73
5	Zakup sześciu kabin sanitarnych	Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Białymstoku	10 922,40	2 730,60	13 653,00
6	Wypożyczenie Punktu Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych w Gródku	Program Rozwoju Obszarów Wiejskich Działanie 3.2.1. Podstawowe usługi dla ludności wiejskiej	19 479,00	12 467,39	31 946,39
7	Zorganizowana zbiórka odpadów komunalnych	Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska	377,29	106 885,48	107 262,77

	oraz utrzymanie czystości i porządku gruntów gminnych (praca sprzętu, unieszkodliwianie odpadów, zakup worków)	i Gospodarki Wodnej w Białymstoku (opłata produktowa)			
8	Usuwanie wyrobów zawierających azbest z terenu gminy Gródek	Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Białymstoku	54 156,23	-	54 156,23
9	Aktualizacja strategicznych dla gminy dokumentów (Program Ochrony Środowiska Gminy Gródek na lata 2015 – 2018)	-	-	3 567,00	3 567,00
10	Ochrona wód (badania wody z zalewie, badania wskaźników na składowisku odpadów)	-	-	13 090,99	13 090,99
11	Ochrona ziemi (ustawienie i serwisowanie kabin sanitarnych, przekazywanie do utylizacji zwłok zwierząt)	-	-	59 664,00	59 664,00
12	Ochrona przyrody (pielęgnacja pomników przyrody)	-	-	1 200,00	1 200,00
13	Rozwój turystyki (oznakowanie szlaków turystycznych)			1 650,00	1 650,00
14	Edukacja ekologiczna (zakup ulotek informacyjnych, zakup pojemników do selektywnej zbiórki odpadów w Urzędzie Gminy Gródek)	-	-	904,05	904,05
Razem			3 954 241,85	2 009 596,34	5 963 838,19

5. Podsumowanie

W latach 2011-2014 podjęto szereg działań mających na celu poprawę stanu środowiska tj. w zakresie ochrony: wód (budowa kanalizacji sanitarnej, budowa przydomowych oczyszczalni ścieków), ziemi (zakończono rekultywację gminnego składowiska odpadów komunalnych w Gródku), powietrza i środowiska akustycznego (przebudowa dróg, termomodernizacja obiektów użyteczności publicznej) oraz ochrony przyrody (pielęgnacja pomników przyrody, nasadzenia drzew).

W zakresie realizacji zadań własnych gminy ujętych w Programie, przypadających na lata 2011-2014, spośród 16 wskaźników odnoszących się do uzyskanego efektu ekologicznego w 12 przypadkach ustalono konkretne rezultaty. Były to m. in. wzrost

długości czynnej sieci kanalizacyjnej i wodociągowej na terenie gminy Gródek oraz wzrost długości zmodernizowanych dróg. W przypadku pozostałych wskaźników uzyskano zerowy efekt. Odnosi się to m. in. do liczby zmodernizowanych kotłowni, wybudowanych ekranów akustycznych (wskaźniki zerowe). Osiągnięcie wskaźnika zerowego w przypadku ilości poważnych awarii i ilości nowopowstałych źródeł pól elektromagnetycznych jest oczywiście sytuacją korzystną dla środowiska.

Zgodnie z harmonogramem realizacji Programu całkowicie zrealizowano 5 z 8 inwestycji planowanych na okres 2011-2014 na terenie Gminy Gródek, a częściowo zrealizowano 2 zadania inwestycyjne.

Podsumowując działania w zakresie ochrony środowiska stwierdzić należy, że traktowane są one z należytą uwagą, a proces ich wdrażania pozwolił na realizację większości zadań przewidzianych w Programie. Jednocześnie analiza stopnia realizacji Programu pozwoliła na ukierunkowanie działań z zakresu ochrony środowiska na lata 2015 – 2018 .